

עטל דרכיך דענה

בעזהש"ת

דרכי צדק

בנין המלכות

"אמרו לפני מלכות כדי שתמליכוני עליכם"

במשנת כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ונלווה אליו

דרכי אמונה

דא"ח מכ"ק אדמו"ר שליט"א

ראש השנה

תשס"ז

גיליון דרכי צדק

נר"ל ע"י מערכת

מכון דרכי צדק

להוצאת דא"ח

**מב"ק מרן אדמו"ר הקדוש"ט זיע"א
מפורסב**

בעיה"ק ירושלים תובב"א

כל הזכויות שמורות

ואין להעתיקו בשום אופן

להערות והארות

054-8458846

A026508288@GMAIL.COM

קול מערכת "דרכי צדק"

02-5401454

לע"נ ר' משה בן דן מאלר ז"ל

גיליון זה הונצח

לעילוי נשמת

הרב שלמה בן הרב

גדליה ז"ל

גלב"ע מוצאי יו"כ תשפ"ו

נתנדב ע"י בני המשפחה

לעדכון שמחות למדור

שהשמחה במעונם

וכן לתרומות והנצחות

לבעלי שמחה ויא"צ

וכד'

ניתן לפנות למספר

0548458846

לעילוי נשמת

שר בית הזוהר הגאון הצדיק

חכם משה שלום מעודה

זכר צדיק וקדוש לברכה

שנסתלק לבית עולמו לאחר

יסורים קשים ומרים שקבלם

באהבה רבה ובשמחה

ביום שב"ק

לסדר "זיקרבו ימי ישראל למות"

פר' ויגש ד' טבת תשפ"ה

תוכן הענינים

דא"ח כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א.....ה'	
פניני דרכי צדק.....ח'	
מדור עצותיך אמונה.....י"ג	
מדור מאורות צדק.....י"ד	
מדור סגולות צדק.....ט"ז	
מדור משלי דרכי צדק.....ט"ז	
מדור השו"ת.....י"ח	
מדור יומא דהילולא.....כ"א	
דרכי אמונה-דא"ח כ"ק אדמו"ר שליט"א.....כ"ג	

דבר המערכת

מיתוק דינין ש"ך ופ"ר

בספה"ק כתר שם טוב פרק א' סעיף ס"ט-ע' מבאר העש"ט חק' זיע"א סוד השופר והנסירה עה"פ וארא אל אברהם כו' באל שדי (שמות ו,ג). מבעש"ט דברים נוראים בענין מיתוק דינין ש"ך ופ"ר והמתקת הרהורים ע"י שם שדי וחלופו כה"ת שם הוי"ה בחלופו כ"ו. וכשיאור שמחה בעולם ידע שהוא מדת אברהם איש החסד כו' וז"ש באל שדי פי' אל שדי שאמר לעולמו די כי העולמות היו יורדין ומתפשטין עד עמקי הקליפות ופן ח"ו שלא יהיה אז מחמת עמקי הקליפות הרע גובר עד שאמר די כו' א"כ יש למתק ולהעלות כל ענינים לשרשן ע"י שם זה. וגם הקמותי את בריתי אתם (שמות ו,ד). פי' הבעש"ט בא חבקוק והעמידן על אחת (מכות כד, א) שנאמר וצדיק באמונתו יחי. כי מתחלה היה תענית יום א' מספיק לכמה דברים נוראים.

וארא אל האבות באל שדי. שהוא סוד ו"ק. ואכתי שמי ה' לא נודעתי שיתן הדעת "בכל דרכיך דעהו" שהוא דבר נפלא. כי צריך ליתן הדעת בכל דבר נשמי להעלותו ולקשרו ולחבר האהל להיות אחד. וכן כלומד דבר עמוק ואינו מבין הוא מדת מלכות וכשנתן דעת להבין וירד לעמקו או קישר וחיבר מלכות בבינה.

אחור וקדם צרתני (תהלים קל"ט, ה). כשהוא בגשמיות בסוד אחור אח"כ כשתוור ועולה למדריגה הנק' קדם מעלה גם אותן המדריגות הנק' אחור וקדם צרתני. וז"ש (קהלת ט, ט) ראה חיים עם האשה ראפי' עם הא' שהם ספורים ודבורים ועסקים נשמי' ראה חיים פי' להעלות הדבורים ושיהיו בקדושה.

ואת נזמתי בעניי כי אמרתך זייתני

דא"ח מכ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

דא"ח בשוה"ט ליל א' דראש השנה

א' תשרי תשע"ז

בחירת האדם להמלכת השי"ת עליו ברו"ג

כי אם למתי מעט ממש. וכאשר שואלים את מנהלי המוסדות מפני מה הם נוטלים תקציבים מן הרשעים, הם משיבים את התירוץ השגור על פיהם שאין להם מהיכן לכסות את ההוצאות. ואולם זו אינה טענה של ממש. וכי אמרנו להם שיש בידם כסף לכסות את ההוצאות? הן אמת, מאמינים אנו להם שאין להם כסף לכיסוי ההוצאות, ואולם יש לנו אב זקן, אבינו שבשמים, שאמר "לי הכסף ולי הנהב נאם ד' צב-אות" (חגי ב, ח), "שאל ממני ואתנה" (תהלים ב, ח). ובידנו הבחירה, לבחור שיושפע הממון ממקורות כשרים, מסטרא דקדושה.

וכבר היה מעשה באדם אחד שהיה בעל ממון רב ובעל פרנסה, ובבנק היה לו סכום נכבד. לאחר שהשתתף האיש בשיעורים בספה"ק 'פרי הארץ', החל להיכנס לעומק העניין של האמונה והבטחון בהשי"ת, ואולם לגודל תמהונו, במקום לעלות בפרנסה התחיל לירד, ר"ל, עד שהפסיד בכל עסקיו והוצרך להשתמש בכסף שהיה שמור עמו

בספה"ק 'חובות הלכבות' (שער הבטחון) מבאר את אשר יש לכל אדם בחירה מהיכן לקבל את השפע. ואם הוא בוחר שהשפע יושפע לו מהקדושה, וזאת על ידי האמונה, אזי הוא זוכה על ידי דרך האמונה לשפע דקדושה. משא"כ אם הוא בוחר שהשפע יבוא לו ממקום אחר, חלילה, יושפע לו השפע משם, והדבר תלוי אפוא בבחירתו של האדם. וכן איתא בזה"ק שבסוף תקופת הגלות יהיו נסיונות מהיכן לקבל את הכסף, אם מצד הקדושה אם מצד הערב רב, ואכן ניתן לראות בימינו שנסיון גדול הוא שלא ליטול את הכסף מן הערב רב, והרי הם גורמים חורבנות גדולים, רח"ל, בידוע לכל.

לקבל כסף מהערב רב הרי זה חסרון בבטחון בהשי"ת, אשר בידו להשפיע כל טוב מצד הקדושה. אכן, נסיון הבטחון הוא נסיון קשה ולא כל אחד עומד בו, כפי שרואים שיש רבים שנכשלים, ואפילו אנשים כשרים ערליכע יודען, מ"מ הבטחון הגמור בו ית' אין

בבנק לעת מצוא. בא אלי האיש לדרוש את ה' ולדעת מה זה ועל מה זה, הלא דבר הוא: הנה דווקא כשהתחיל ללכת בדרך האמונה והבטחון בהשי"ת, החלה פרנסתו לירד פלאים עד כדי כך.

השבתני לו, שטעם הדבר הוא מפני שעד עתה הגיע אליו השפע מצד הטבע והסמ"א, ר"ל, אולם בשעה שהתחיל לילך בדרכי האמונה והבטחון, או אז נסגר בפניו

השער ההוא, ואולם עדיין לא נכנס בשערי הקדושה כל כך בחזק. ואכן האיש ירד מטה מטה, עד אשר תם כל הכסף שצבר בחסכוניותו בבנק מצד ה'שבע', וראה זה פלא, מיד כשתם כל הכסף ההוא שהיה ברשותו קודם, התחיל לעלות מעלה מעלה, ביתר שאת וביתר עוז מכפי שהיה לו קודם לכן, לפי שזכה כעת לקבל שפע מצד הקדושה.

דא"ח שנאמרו בליל ב' דר"ה - קודם תפילת ערבית

אור לב' תשרי תשע"ז

המלכה ונסירה דר"ה בכללות

בראש השנה יש עבודה של הנסירה והיא לכל השנה כולה, ואין זה דבר של מה בכך, והמטרה להגיע להמליך את השי"ת בכללות עלינו שהיום הוא ראשה של השנה הכללת כל ימי השנה. והנה בכל יום יש רק פרטים קטנים.

ובתב הרמ"ק שהחל מגיל עשרים שנה ומעלה רשאי אדם ללמוד את חכמת הנסתר. ובספר 'בעל שם טוב' על התורה (פר' ואתחנן) מובא, שאין זה נסתר, שהרי כבר באו הדברים בדפוס. נסתר היינו פנימיות הדברים. וכל מי שיש באפשרותו ללמוד פנימיות התורה ואינו לומד, הרי זה חבל מאוד. והנה אנו אומרים בתפילה בכל יום

'למען לא נבוש', שאם חסר לאדם משהו כאן, אזי תהא לו בושה בעולם הבא. הרה"צ רבי אלי' ויינבערגער זצ"ל (בעל 'עבודת ישכר') נהג לומר: היודע אתה מה עושים עם כל אדם ומה סופו של כל אדם, ומי יודע כמה גלגולים כבר עשו כאן בני אדם, והיה הרה"צ הנ"ל היה רגיל לומר, שאסור להיות 'נאר' (טיפש).

שאל השואל:

וכי בכדי שלא נבוש צריך ללמוד? והרי זה לימוד 'שלא לשמה'!?

ענה כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א:

לא כן, אלא מובא משם צדיקים זי"ע שהלומד שלא לשמה, כשיתייצב בעולם

הבא יתבעוהו על כך ויכוהו על זאת, אולם לאחר מכן יישאר לכל הפחות כל מה שהוא למד. משא"כ מי שכלל אינו לומד, יענישוהו ויכוהו ג"כ, אך לא יישאר ממנו מאומה. וזהו שנאמר בהמשך 'למען לא נבוש ולא ניכלם לעולם ועד'. נמצא שכשאדם אינו לומד כלל, יהא בבושה גדולה ועצומה ח"ו לעולם ועד.

על בן צריך כל אחד לעשות כל מה שביכולתו, ולהשתדל להבין עד היכן שידו מגעת, ובאמת גם על זאת גופא יש להתפלל ולבקש שנוכה לזה. ובן צריך להתפלל לד' ית' שנוכה להשגה במה שאנו לומדים, שלא יהא אצלו הלימוד יבש כקש וכתבן.

דא"ח בקידושא רבה יום ב' דר"ה

ב' תשרי תשע"ז

האיך ממליכים את השי"ת לפי האריז"ל ולמי שאינו יודע לכוון

איתא בגמרא (ר"ה) אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם. ויש להבין הענין, היאך על ידי אמירת פסוקי המלכויות אנו ממליכים את הקב"ה, דמשמע שזה בהכרח שעי"ז ממליכים את הקב"ה. והנה על פי המובא בכתבי האר"י הק' זי"ע, מה שאנו אומרים עשרה פסוקים ב'מלכויות' הר"ז כנגד עשר הספירות, וידוע כי כל אחד ואחד מישראל יש לו שורש באחת מי' הספירות הנ"ל. א"כ כשיהודי מכוון כדבעי הרי בכוחו לזכות להגיע לשורשו ולהמליך בזה את השי"ת. דהנה ידוע שהיו ב' דרכים אצל הצדיקים זי"ע. הדרך האחת, היו שכיוונו כוונות האר"י ז"ל, והדר השני היו שלא כיוונו כוונות אלו.

ידוע כי הכוונות הן המפתחות. ואמנם היו צדיקים שהלכו בדרך השנית, שהיו ברשותם כעין 'מפתחות של גנבים' אשר פותחים את כל הדלתות כולן, על ידי טשוואק (מסמר), והמפתח ההוא 'של גנבים' היינו: לב נשבר. ומה שאנו מתפללים לאחר מוסף בתפילה של 'היום תאמצנו, היום תברכנו וכו' זוהי תפילה שהיא כעין סיכומו של היום, 'סך הכל' של היום, והרי זה כמו פסק הלכה, שבו אנו אומרים לפנינו ית', "הנה עשינו כל מה שצויתנו, התפללנו, תקענו בשופר, קיימנו את מצוות היום, כעת עשה אתה את מה שעליך לעשות עימנו - היום תאמצנו", וא"כ דבר ברור הוא, ופסק הלכה.

ה'מחבר' פסק בשו"ע (או"ח סי' תקצז סעיף א) שבראש השנה אוכלין ושותין ושמחים. מאחר שפסק הלכה הוא מאת ה'מחבר', משמע שיש במה לשמוח, וזה על ידי הבטחון בו ית' שבלי ספק זיכנו בדין. והנה בעת שיצאנו מבית המדרש שמעתי שאמר אדם לחברו: בוודאי תהא זו,

השנה הבעל"ט, שנה טובה ומתוקה, ובוודאי פעלנו שנה טובה! ומאחר שיהודים אומרים כך, בוודאי שגם בשמים פוסקים כן, שהרי מקובלנו כי 'קול המון פקול ש-די'. וכן שמענו מפי צדיקים זי"ע שפעלו כן בראש השנה לשנה טובה, א"כ בוודאי שצריכים אנו להיות בשמחה!

בניני דרכי צדק

-מלכויות-

על ידי אמירת פסוקי המלכויות זכרונות שופרות מתעוררים לקבל עול מלכות שמים אמרו חז"ל (ר"ה ט"ז). אמר הקדוש ברוך הוא נסכו לפני מים בחג כדי שיתברכו לכם גשמי שנה, ואמרו לפני בראש השנה מלכויות זכרונות ושופרות, מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה בשופר, והנה מה שאמרו אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, אף שבודאי אין עיקר האמירה אלא כדי לקבל עול מלכות שמים. ואין די בכך שיאמרו את הפסוקים בפה, אלא היא עבודה שלימה של קבלת עול מלכות שמים, אך על ידי האמירה מתעורר הרהור תשובה, ועל ידי אמירת פסוקי מלכויות מביא את האדם לידי התבוננות על מלכות הקב"ה בעולמו, וישים לבו כי הוא מדבר על מלכות שמים בעולם, ואמירת הפסוקים מביא אותו להמליך את הקב"ה ולקבל על עצמו עול מלכות שמים. וזהו שאמרו חז"ל אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, שהקב"ה אומר לבני ישראל עצה, כיצד תזכו להמליך אותי, על ידי שתאמרו את פסוקי המלכויות.

*

הכוונות הראויים והרצויים לפני המקום ב"ה להעלאת התפילות-בהמלכת השי"ת והנה היו צדיקים שהיו אומרים פסוקי המלכויות והיו מכוונים כוונות האר"י הקדוש זי"ע כי על פי המובא בכתבי האר"י הק' הרי עשרה פסוקים האלו מכוונים כנגד עשר ספירות, וידוע

כי כל אחד ואחד מישראל יש לו שורש באחד מהעשר הספירות, ואיש הישראלי שמכוון באמירת פסוקי מלכויות וזכרונות כראוי, הרי בכוחו לזכות להגיע גם כן לשורשו ולהמליך בזה את השי"ת. אך מאידך היו צדיקים שלא כיוונו כוונות אלו, והיו אומרים שהכוונות הן המפתחות, לפתוח בהם את דלתות ושערי שמים שיעלו התפילות לפני כסא מרומים, והצדיקים האלו שלא כיוונו הכוונות אמרו שהם יש בידם מפתח אחד שבידו לפתוח את כל הדלתות כולם, והוא כעין המפתח של גנבים, שפותח את כל הדלתות והשערים במפתח אחד, והוא הלב נשבר, כי האיש שלבו נשבר בקרבו, ומתפלל לפני הקב"ה בלב נשבר ובכוונה רצויה וראויה, אף שהוא כוונה פשוטה, אך לבו נכון לפני השי"ת הרי הוא פותח בזה כל שערי שמים והתפילות עולות לפני שוכן מרומים ומתקבלות לרצון.

*

-זכרונות-

עיקר הזכירה לטובה הוא על ידי שמתעוררים לתשובה במחשבה דיבור ומעשה

אך יש לדייק מה שאמרו זכרונות, כדי שיעלה זכרונכם לפני לטובה. ובמה, בשופר. ולכאורה אינו מובן, מה שאמרו במה בשופר, הלא אמרו מקודם שזכרון בני ישראל עולה לפני הקב"ה לטובה על ידי שאומרים פסוקי זכרונות, ומה הוסיפו ואמרו ובמה בשופר, ומה שייד שופר לפסוקי זכרונות. וביותר שהרי אומרים גם פסוקי שופרות ולשם מה אנו צריכים את השופר, שעל זה אמרו חז"ל שעל ידי זה עולה זכרוננו לטובה.

והביאור בזה כי עיקר הזכירה לטובה לפני השי"ת ביום הדין הוא התשובה, מה שבני ישראל שבים בתשובה לפניו יתברך, מתחרטים על עוונותיהם ומקבלים על עצמם להיטיב דרכיהם מהיום והלאה ללכת בדרכי ישרים וטובים, וח"ו לא לסטות עוד מן הדרך, וזה עיקר של יום ראש השנה, ובזה עולה זכרון בני ישראל לטובה לפני הקב"ה, וכמו שמבואר בזוהר הקדוש שבלא תשובה שעושים בני ישראל בראש השנה לא מועיל קול השופר. וכשעולה למעלה קול השופר עם התשובה שעושים בני ישראל, הרי הקב"ה שומע את פסוקי הזכרונות, ועולה לזכרון לטובה ברית האבות כמו שאומרים בפסוקי הזכרונות, ואזכור את בריתי, את אברהם את יצחק ואת יעקב, ואז מתעורר זכרון בני ישראל לטובה. הרי שהשופר הוא המעשה של פסוקי הזכרונות, והתשובה היא הלב והמחשבה של פסוקי הזכרונות, ואמירת פסוקי הזכרונות הוא הדיבור של הזכרונות, ואז בהתאחד המחשבה, הדיבור והמעשה של זכרונות עולה זכרון בני ישראל לטובה לפני אבינו שבשמים, ויוצאים זכאים בדין ונכתבים לאלתר לחיים טובים ולשלום.

*

יש לבאר בסדר התפילה של ראש השנה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה לומר פסוקי הזכרונות שבהם מזכירים את בני ישראל בשם אפרים, ואף שהביאו את הפסוק שאמר ירמיה הנביא (לא, יט) הבן יקיר לי אפרים, זה לבד צריך ביאור, מדוע הזכיר ירמיה הנביא את ישראל בשם אפרים הלא הרבה שמות יש להם לישראל, ומדוע הזכיר אותם דוקא בשם זה. אלא, לפי שבני אפרים נהגו לכאורה שלא כראוי, כי יצאו ממצרים קודם הזמן, ולא שמעו את השבועה שנשבעו האבות הקדושים שלא לדחוק את הקץ, ועל כן היה בהם נגף גדול, ר"ל, ואף על פי כן לא סרה מהם אהבת השי"ת, לכן מכנה הנביא ירמיה את בני ישראל בשם אפרים, לומר שאף שלכאורה נהגו שלא כראוי, מכל מקום לא סרה מהם אהבת השי"ת, ומטעם זה תיקנו אנשי כנסת הגדולה להזכיר פסוקים אלו בפסוקי הזכרונות, להיזכר בדבר זה לטובה לפני השי"ת.

(ליל א' דר"ה תשע"ז)

*

-שופרות-

עניין כוונות השופר והנסירה בר"ה גם למי שאינו בקי בכוונות

הרה"ק רבי וולף קיצ'ס זי"ע, שהיה מתלמידי הבעש"ט הק' זי"ע והיה בעל תוקע בבית מדרשו של הבעש"ט הק', הכין לו בכתב על גבי פתק את כל כוונות התקיעות, על מנת שיהא מסודר בידו בקצרה. חשש הבעש"ט הק' שמא יאבד הפתק ויתגלגל לידי החיצונים ח"ו, על כן החביא את הפתק ההוא. לאחר התקיעות, שאל הבעש"ט הק' את רבי וולף : מה כוונת בשעת התקיעות, כשלא היה לך הפתק, השיב לו רבי וולף מאחר שלא היה לי הפתק עם הכוונות, כיוונתי אך זאת רחמנא אמר תקעו, כמאחז"ל (ר"ה ט"ז). אמר רבי יצחק : למה תוקעין בראש השנה, למה תוקעין, רחמנא אמר "תקעו". שמח הבעש"ט הק' ואמר : זו היא הכוונה הנעלה ביותר מכל הכוונות, שהיא הכוונה הפשוטה ביותר, שיכווין לקיים מצות תקיעת שופר רק מפני שהקב"ה ציוה כן, בהפשטה גמורה ובביטול גמור.

ולכאורה יש להבין מאחז"ל הנ"ל, מה תשובה היא זו שהגמרא משיבה לשאלתו של רבי יצחק 'למה תוקעין', 'רחמנא אמר תקעו'. והלא ידוע לכל דרדק שהתורה ציוותה "תקעו בחודש שופר", וא"כ מה היא השאלה ומה היא התשובה, על כך ביאר הרה"ק ר"א מסטרעליסן זי"ע ויש אומרים זאת בשם הרה"ק ר"ש מקרלין זי"ע, שישנם שערים שונים ולכל שער מפתח

מיוחד הפותח את השער ההוא. ואולם יש 'מפתח גנבים', שהוא כעין מסמר הפותח את כל השערים. כן גם עניין הכוונות, שיש כוונות שונות שהן מפתח לשערים שונים, אולם הכוונה הפשוטה של 'רחמנא אמר תקעו' היא כעין 'מפתח הגנבים' הפותח את כל השערים. ובדומה לזה אמרו המקובלים [כפי שמביא הרה"ק בעל השד"ה זיע"א] שגם מי שאינו יודע בטיב הכוונות עפ"י הקבלה, כל שהוא מכוון לשם קיום המצוה שציוותה התורה הרי זה פועל בשמים את כל התיקונים של הכוונות. ומה שפועלים המכוונים יש בזה אמנם קצת יתרון, אולם כל מי שמכוון לקיום המצוה, הרי זה כבר פועל את כל הכוונות.
(קידושא רצה, יום טו"ז א' של ר"ה תשס"ח)

*

עניין הנסירה שבכל יום ננסר מידה א' ולהפריד מידות הנפש האלו' מהנפש הבה'
והנה כאן כתיב "שבת שבתון" הוא לשון דבר, וגם כתיב "ועיניכם בתשעה" ובפרשת אחרי כתיב "היא" לשון נוקבא, ולא נזכר בתשעה אלא "ועיניכם" סתם. והעניין הוא, כי הא בהא תליא, כי פירוש "הוא" לשון דבר, היינו שישראל הם במדרגת דבר והם המשפיעים וממשיכים גילוי הארה זו בכוחם, ועל דרך שנוכר בפסוק "קודש ישראל לה' ראשית תבואתה", שישראל הם ראש ומקור להתורה, וכמ"ש "ועשיתם אתם", והיינו על ידי "ועיניכם את נפשותיכם בתשעה" ופירוש בתשעה ולכאורה בתשיעי מיבעי ליה. אבל העניין, דקאי על כל ט' המידות שבנפש, שכולם יהיו בבחינת אתכפייא ואתהפכא. ולכן מצוה להתענות בכל ט' הימים שהם כנגד ט' מידות כידוע, והוא עניין הנסירה שבכל יום ננסר מידה אחת, ופירוש נסירה היינו להפריד מידות הנפש האלוקות מהנפש הבהמית, שלא תהיינה דבוקות ונמשכות אחר מדות הנפש הבהמית.
(ערב יום הכיפורים תשע"ז)

*

-סעודות יו"ט ושמחת היום-

סימנא מילתא בתפילה

יש תפילה שאותה מתפללים אל השי"ת מתוך הסידור, ויש תפילה שמדברים אל השי"ת 'אצל השלחן', כבן המדבר ומבקש מאביו, וזה הטעם שנהגו כל ישראל לאכול 'סימנים' בליל ראש השנה, לפי שסימנא מילתא, וזו היא תפילה בעצם.
(הושענא רצה תשע"ז)

*

כל עניני ר"ה בסימנא מילתא

ההכנה לראש השנה הוא שישנם אנשים שנכנסים לעצבות בהתקרב ראש השנה, ואינם יודעים היאך לצאת ממנה. לא זו הדרך ולא את זה רוצה הקב"ה. הקב"ה רוצה שמתוך ההכנה לראש השנה יצאו דברים טובים. אמרתי פעם בשיחה, שראש השנה הוא 'סיבה' [יסוד זה מובא כבר בראשונים]. בלא ראש השנה ויוה"כ, שוקע האדם בשיגרה של יום יום. חסד גדול עשה עמנו הקב"ה, שבהתקרב ראש השנה מתעורר כל אדם: צריך להתעורר ולקום על הרגלים, זה אינו צחוק ואינו משחק דנים את כל אחד, מתוך כך האדם מתחיל להתעורר, ולהתפלל, להתנער מהשיגרה זוהי 'סיבה' להתקרבות להשי"ת. על כן צריך עד מאד להיות שמח בכך, הגם שצריך להיות ביראה צריך לשמוח. וזהו שנאמר (נחמיה, ח) "אכלו משמנים ושתו ממתקים כו' ואל תעצבו", שהגם "כי קדוש היום לאדונינו" וצ"ל ביראה, עם זאת יש לשמוח ולא להתעצב, ומקרא זה על ראש השנה נאמר, והוא כדברינו, שראש השנה הוא 'סיבה' – להתקרבות אל ה'.

בשהאדם נכנס לראש השנה מתוך מחשבה והכרה זו, הריהו זוכה לראש השנה יקר ושמח. הוא זוכה להתעוררות ולהתנערות, ליציאה מהשיגרה של כל השנה כולה. וכי אין מברכים "שהחיינו" בליל ראש השנה, והלא מברכים "שהחיינו". ישנם אנשים אשר אומרים שאין להם ברירה, עליהם לברך 'שהחיינו', לפי שכך כתוב בסידור וכך נהג אביהם, אולם לאחר יוה"כ הם אומרים: 'ברוך שפטרנו', שמעתי כך מפורשות מפיהם של אנשים... לא זו הדרך, טעות היא, זה דיבור של שטות. כשהאדם יודע שהקב"ה נתן זמן גדול כזה, "לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום" (תהלים קמ"ז, כ) השי"ת לא הודיע כן לאומות העולם שעומד להיערך יום המשפט, יום הדין. ובמשנה (ר"ה א, ב) מובא שלא רק את ישראל לכדם דן הקב"ה ביום זה, אלא 'כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון', ואולם רק לבני ישראל הוא מודיע זאת. למען ידעו שלקראת יום זה יש להתעורר, להתפלל, לצעוק להשי"ת, ולשוב בתשובה. צריך להיות (תהלים ב, י"א) "וגילו ברעדה", מצד אחד להיות בשמחה ומצד שני להיות בפחד, ולכך מברכים 'שהחיינו', וכן נפסק להלכה והוא מדברי אב"י בגמ' (הוריות י"ב). שיש לאכול דברים טובים בר"ה, סימנא מילתא.

מה מטריד את האדם, האדם מוטרד, משום שהוא רוצה להיות אדם אמיתי: הנה הוא שב בתשובה, וכעבור כמה שבועות הוא רואה שנשאר כפי שהיה. ומאחר שהוא אדם אמיתי, הריהו תמה: רבש"ע, מה קורה פה זו אינה תשובה זה צחוק. והוא אדם אמיתי, על כן הדבר הזה מפריע לו. לפיכך, בראותו שאין זו תשובה אמיתית, והוא מרגיש בעצמו שאין בכוחו להשתנות, ובכל שנה נשאר כפי שהיה על כן הוא מוטרד ומבולבל. זוהי כל הבעיה של בני האדם בהתקרב ר"ה.

(יום ראשון, כ"ו צאלול תשס"ז)

מדור עצותיך אמונה

איתא בזוה"ק שהמצוות הן עצות, כלו' תרי"ג המצוות הן תרי"ג עיטין [עצות] כיצד להמשיך קדושתו יתברך, והן עצות לאדם להתקרב אל הקב"ה ולהיטיב את מדותיו. (ליל ששי פר' אחרי וקדושים תשע"ח וכן בדל"ח רעוא דרעוין פר' בשלח שנת שירה ט"ו בשבט תשס"ז)

עמקות עניני הסימנים בר"ה לביטול היש והמלכת השי"ת

סימנא מילתא היא, והמנהג לאכול בליל ר"ה מאכלים שיש בהם סימנא טבא. אחד מהם, אכילת ראש כבש או ראש דג, ואומרים עליו נוסח 'יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב'. והנה ישנם אנשים רבים כהיום אשר הם עצבניים מאוד ואינם יכולים לסבול שום דבר שהוא בניגוד לרצונם או שלא כדעתם, ואם אומרים להם מלה או דיבור כלשהו שלא לפי רצונם הריהם "יוצאים מהכלים" ושוכחים שהשי"ת רואה אותו ויודע מבין את מחשבותיו בכל עת ורגע. מידה זו מקורה בצמצום המוחין, שיש להם מוחין קטנים. על כך ראוי לכוון 'שנהיה לראש', שנוכח להתרחבות המוחין ונוכל להבין ולסבול גם דברים שאינם לפי דעתנו ורוחנו בהכרח והמלכת השי"ת עליו. והמאכל אשר קורין גוטס (חבושים), פירושו טוב, אין אומרים עליו 'יהי רצון' מיוחד, והוא מרמז על טוב בלי הגבלה, בלי שיעור וגבול.

ומה שנוהגין לאכול חתיכת מצה שנשארה מפסח, הנה עניין המצה שייך לענייני דיומא, דהנה איתא בזוה"ק (פ' תצוה) שבזכות המצה שאנו אוכלים נזכה בדין בראש השנה. ונמצא שיש שייכות וקשר בין אכילת המצה לראש השנה.

ומנהגי לאכול בכל יום מאכל חסה ואף בר"ה, הנאכל לצורך בריאות ורפואה, הגם שיש בו קצת חמיצות, שהרי יש שנהגו להימנע מאכילת מאכלים חמוצים בראש השנה, לסימנא טבא, ואולם יש עצה מהצדיקים זי"ע שבאכילת מאכל מר היו אומרים: יהי רצון שיהא מר לשונאינו, ובאכילת מאכל מתוק וטוב אמרו: יהי"ר שיהא מתוק וטוב לישראל [עה"פ "וַיִּגַּף ד' אֶת מִצְרַיִם נֶגֶף וַרְפּוּא" (ישעיה יט, כב) אי' בזוה"ק: נגוף למצרים ורפוא לישראל, כלו' נגוף לרשעים ורפוא לצדיקים] ואולם החסה יש לה זכות מיוחדת, כנ"ל עפ"י הזוה"ק בעניין המצה, שהחסה מזכירה זכות המרור שאכלו אבותינו במצרים, ואף אנו אוכלים המרור כל השנה במידה גדושה... (ליל א' דר"ה תשע"ז)

מדור מאורות צדק

עובדות שב"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

סיפור שהיה בדידיה

להמליך את השי"ת ולפעול בניקל באופן חדש

צריך להתפלל, אפוא, בראש השנה על כל הצמרכויותיו ברו"ג בהמלכת השי"ת עלינו, שהרי בראש השנה נידונין ונכתבים על כל הענינים, וכל מה שקשה לפעול במשך כל השנה כולה ניתן לפעול בראש השנה. שבר"ה נכתבין. ואמנם גם בשאר עשי"ת ניתן לתקן, אולם זה כבר 'תיקון', זה בבחינת טלאי על גבי טלאי (א לאטע אויף א לאטע), משא"כ כעת בר"ה, ניתן לפעול הכל באופן חדש.

מכירני אדם אחד שהיו לו "חבילות על חבילות" של עגמת נפש וצרות, ר"ל, ואותו אדם החליט בדעתו לפעול בר"ה ישועה בכל כוחותיו. וכך עשה, השקיע כוחות בתפילה, עבד ויגע בחזק ובעקשנות, וזכה לפעול הישועה. צריך להתפלל, בלי פחד ובלא פשרות, וצריך גם שלא ליתן טעדיקי או פתחון פה לעוגמת הנפש ולייאוש. לדוגמה, שמעתי אדם שאמר על מחלה פלונית ש"אין לה רפואה", ר"ל, לפי שמחלה "תורשתית" היא שבאה במשפחתם מסבתא פלונית [כך נוהגים לכנות מחלות אלו, בשם "מחלות תורשתיות", ושאר כינויים שהם מצד ה'טבע' ואינם אלא אצל מחוסרי האמונה]. ומעשה שטן הוא לתלות המחלה והייסורים ב'טבע'. הקב"ה הוא הרופא כל בשר, ובידו להושיע ברב או במעט, ובכוחו לרפא גם את המחלות ה"תורשתיות". וכן יש אשר תולים הצרות והמחלות שבאו עליהם ב'פגם', שמחמת הפגם באו עליהם הצרות, ועל כן מתייאשים הם מלהתפלל, אף זה מעשה ה'בעל דבר', ר"ל. כמובן שאם רואה אדם שייסורים באים עליו, יש לו להרהר בתשובה ולפשפש במעשיו, שכך הורנו חז"ל, אך אין להתייאש, ואין להפסיק להתפלל, ואפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתייאש מן הרחמים. צריך אפוא להתפלל ולבקש בבחי' 'מתנת חנם', שכידוע יש לו לקב"ה אוצר של מתנת חנם, וצריך להתפלל ולבקש שיושפע לו השפע מאוצר ההוא של מתנת חנם. ואם השי"ת רוצה שהאדם יתקן עניין כלשהו הצריך תיקון, והוא ית' דוחק בו שיתקן את הצריך תיקון, גם על זאת גופא יש לאדם להתפלל ולבקש שיזכה לתקן את אשר עליו לתקן.

ויש להתפלל באופן שביאר הרה"ק הרבי רבי בונם זי"ע עה"פ "ויפגע במקום ההוא", שביאר הוא זי"ע ער האט זיך אנגעפגעט אין אדאם ריבוש"ע, פי' שצריך להתפלל במפגיע, כמו 'פגע', ולהפציר בו ית' שוב ושוב עד שייענה.

והנה גם על מידות טובות אפשר וצריך להתפלל ולבקש מלפניו ית'. אין זה חסרון בבחירה. זו היא הבחירה, שבחר להתפלל על כך והרי הוא אפוא בוחר בטוב. ואפשר וראוי לאדם להתפלל גם על חברו, שיבחר אף הוא בטוב, וכפי שמבאר ה'שפת אמת', ואע"ג שאמרו חז"ל שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, מ"מ כבר מבואר במהרש"א שמאחר שהתפילה באה מבעל בחירה, כלומר שחברו שהינו בעל בחירה התפלל עבורו, אין זה עומד בסתירה למאחז"ל הנ"ל, ואינו נחשב 'בידי שמים'. ביאור הדברים, שכאשר אדם מתפלל ומבקש על רוחניות, שיוכל לעמוד במלחמה נגד היצר הרע, הרי זו אתערותא דלתתא ונחשב שבחר בטוב, דהנה, היצר הרע מחשיך ומסמא עיניהם של הבריות שיטוּחו עיניהם מראות האמת, ובכך סר מעליהם כח הבחירה, על כן כשמתפללים לה' שיחזיר לנו את הבחירה השקולה, אין זה עומד בסתירה לה'הכל בידי שמים חוץ וכו'.

ועוד, שהנה אנחנו מונחים בעולם הזה, עמוק ברפש ובטיט של הגשם, עד שנסמו עינינו מראות האמת נכוחה. על כן מתפללים אנו ומבקשים מלפניו ית' שיחזיר לנו את הבחירה השקולה. כעת אין לנו בכלל הבחירה, בהיותנו שקועים בחושך ובאפילה, על כן הננו מתפללים ומבקשים מאיתנו ית' שיחזיר לנו את הבחירה, ואין כאן סתירה לעניין הבחירה אלא להיפך.

והנה הזמנים הקדושים נותנים לנו סעד ותמיכה למען נוכל לבחור בטוב. יש מקומות שקל בהם יותר לעמוד בנסיונות, כגון בהימצאנו בבית הכנסת ובבית המדרש, ויש זמנים שנותנים בהם תמיכה לאדם, וגם בהימצאנו אצל צדיקים זוכים אנו לתמיכה ולסעד, שיחזיר לנו השי"ת את הבחירה השקולה ויאיר עינינו לקיים "וּבְחִרְתָּ בְּחַיִּים" (דברים ל, יט).

(ליל א' דר"ה תשע"ז)

מדרש סגולות צדק

סגולה להשתיק את השטן המקטרג להתפלל ר"ה כותיקין

יש לציין, שהתפילה בראש השנה כותיקין עם הנץ החמה, קודם אור הבוקר, הרי זה כמו שנותנים שלאף געמראנק (סם שינה) בפיו של הבעל דבר, להשתיקו מלקטרג. והחכם עיניו בראשו לקום מוקדם ולבוא להתפילה בזמן להתפלל בשוב הדעת שיספיק להתחיל שמו"ע עם הקהל עם הנץ החמה ואז יש שמו"ע ארוך לכל אחד עם מה שמכוין בלי למהר ואין מי שיפריע ויקטרג על תפילתו.

(ליל א' דר"ה תשע"ז)

מדרש מעלי דרכי צדק

מצוות תקיעת שופר בר"ה לא נתבאר טעם המצוה אך בחז"ל איתא

"תמליכוני עליכם וכו' ובמה בשופר"

סיפרו רבים מעורכי המלחמות שבהיותם בשדה הקרב, כאשר הפגזים נתעופפו מעל לראשיהם, ולפתע נפצעו מכדור — לא היה באפשרותם לקבל סיוע רפואי מידי חובש, מה עשו, מיהרו ותלשו פיסת בד מאחד מבגדיהם, כרכו בה את הזרוע או את האבר הפצוע על מנת לעצור את הדם, והמשיכו להילחם בכל כוחם [ביודעם שאם לא יעשו כן, הריהם נופלים בשבי האויב]. כך צריך היהודי הלוחם מלחמת היצר למהר ולקיים את התורה והמצוות אף בלא הרגשת תענוג ואף בעל-כרחו, הגם שאיננו מבין טעמי הדברים ורחוקים הדברים משכלו, לפי שברכות הזמן יווכח שלא ניתן לקיים את מצוות התורה שבכתב בלא תורה שבעל-פה, שהרי בתורה שבכתב לא נתבאר אופן קיומן ועשייתן של המצוות כי אם בתורה שבעל-פה.

למשל ולדוגמה, מצוות תקיעת שופר בראש השנה, שאף שבתורה שבכתב לא נתבאר טעם המצוה או ביאורה, הנה בתורה שבעל-פה איתא: תמליכוני עליכם כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, וכמה בשופר. וביארו באר היטב את המצוה הזו של תקיעת שופר, וכך הוא בכל התורה כולה. כאשר יראה האדם כן, שאין אפשרות לקיים את התורה שבכתב ללא התורה שבעל-פה, ימהר לקיים את כל האמור בתורה שבעל-פה ומתוך כך יזכה להתעלות, וידקדק היטב בכל הלכה והלכה, כפי שהורו חז"ל, וכפי שנפסק בשלחן-ערוך, ובמשך הזמן ישתדל לקיימם אף בהידור ובדקדוק, ואם יעשה כן יזכך את נפשו ורוחו ונשמתו ויעדן את לבו, אז יבין גם את דברי הקבלה ויקיים מה שהזהירו בזה"ק ובספרי הקבלה, וכפי שאמר הרה"ק הרבי ר' משה לייב מסאסוב זי"ע אל הרה"ק רבי אברהם דב מבוטשאטש זי"ע שביקשו שילמדו את האופן והדרך להגיע להשגות הנעלות והרמות של תורת הנסתר, ואמר לו הרה"ק מסאסוב זי"ע שבלבו של האדם נמצאים ל"ב גידים, והאדם המטהר והמזכך את ל"ב גידים שבלבו זוכה להשיג את ל"ב נתיבות החכמה שבתורת הנסתר. עלינו לדעת שאצל כלל ישראל יש סדר, ממדרגה למדרגה, לבוא ולהגיע למדרגות גבוהות ונעלות יותר. בספה"ק 'פרי הארץ' מבואר, שההתחלה היא באמונה והסוף הוא באמונה. האמונה היא עניין שאין לו סוף, שאף הקב"ה כביכול הוא אין סוף. וצריך האדם להיזהר ולהשתדל ככל יכולתו. אם רואה שנכשל או פגם במשהו, ירהר מיד בתשובה. זו היתה דרך הצדיקים, להרהר תמיד בתשובה, בכל עת.

והתשובה היא בכל אדם, לפום דרגא דיליה, כך ישוב בתשובה, עד שהאדם מגיע לתשובה בעניינים דקים ביותר, ועל הדבר הזה צריך האדם להתפלל ולהתחנן לפני השי"ת, שיזכה לקיום התורה בשלימות, כפי רצונו ית', ויש בזה בחינות רבות ומדרגות רבות, עמקות רבה בעבודת השי"ת. אך המפתח והכניסה הוא אמונה ותשובה להרהר תמיד באמונה, להתחזק ולחדש בכל עת את האמונה בלב, אמונת השי"ת, האמונה ביציאת מצרים ומעמד הר סיני במתן התורה. הצדיקים השקיעו באמונה כוחות עצומים, לבלי שיעור וגבול.

מדרש העזות

מלוקט משיחות קודש תשובות לשאלות שנשאלו לב"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א פתח ואמר:

דוד המלך ע"ה זכה למלכות מפני שהיה שולט על עצמו, מתוך כך זכה למלכות בית דוד.
שאל השואל:

במה היתה לו מלכות ושליטה על עצמו?

ענה ב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א:

למשל, היתה בו נטייה לכעס. יש אנשים רבים שיש בהם נטייה לכעס. הלא שמעת על כך, אדם זה, השולט על עצמו שלא לכעוס, זו היא נקודה של מלכות. וכן יש עוד: שלא לדבר לשון הרע, או דבר שקר, עבודה היא, שיהא האדם שולט בעצמו. יש אנשים שאינם יודעים מתי מפסיקים מלאכול, הגישו לפניו קערה מלאה מאכלים, והוא אוכל בלי שיעור וגבול. אין לו שליטה על עצמו מתאוות האכילה. וכיו"ב שאר ענייני העולם הזה.

(*)

שאל השואל:

ואולם כיצד מגיע מתוך כך למלכות?

ענה ב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א:

שהנה הקב"ה רואה את כל אשר האדם עושה, ומתוך ששולט על עצמו, יזכה למלכו. ומפני מה זכו ישראל לטהרה בהיותם על ים סוף, משום שעבדו על עניין האמונה. במצרים ראו הכל את המופתים, את הגבורות ואת היריד החזקה, את עשר המכות, אולם כל זאת הם ראו רק מבחוץ. המופתים סייעו לאמונה החיצונית.

אלא שהאמונה האמיתית, הפנימית והעמוקה, החלה רק בהיותם על הים, בים סוף, שם צעקו וקראו "זה א-לי ואנוהו", וכאן מתחילה גם הגאולה של האדם. כאשר האדם מגיע לנקודה של אמונה בפנימיות הנפש, או אז הוא זוכה לטהרה על כל הפגמים שלו, ובא להכרה ולבהירות למאס את כל תאוות העולם הזה, בראותו ובהכירו שהן אפס כנגד התענוג של הקדושה. את זה נותנים לאדם לאט לאט, והנה לפתע שב הכל ונעלם ממנו, כלא-היה: הוא קיבל רשימו כלשהו,

ולפתע זה נעלם. אין להתפעל מכך. גם אם שוב נפל ונכשל בתאוות, לא יתפעל אלא ימשיך הלאה, פסיעה אחר פסיעה. מדוע נפל, משום שפתחו לו כעת את הגאוות. כסבור היה שהוא גבוה כבר יותר מכולם, "אני עשיתי עבודה" – הוא סבור שנהיה אדם גדול. על כן מראים לו שאינו אדם גדול... האדם צריך להישאר כל הזמן כעני בפתח. אם יתנו לו, יתנו. ואם לא יתנו, יסתובב כמו בעל חיים, ממש בלי כלום, ריק מכל.

(יום שלישי י"ז זאלול תשע"ו)

*

שאל השואל:

בעניין מה שאנו קוראים בתורה ביום א' דר"ה בפרשת "וה' פקד את שרה" וביום השני קורין פרשת העקידה, אשר לכאורה היה ראוי להיות להיפך, שהרי זכות העקידה גדולה עד למאוד, וביום א' דר"ה צריכים אנו את הזכויות לזכות לרחמים בדינא קשיא?

ענה כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א:

ראשית י"ל בדרך צחות, שבתחילה יש לספר שגולד יצחק, ורק לאחר מכן אפשר לספר שהעלהו לעולה. פירוש, העקידה אינה עניין גדול כל כך אם לא נאמר תחילה "הִלְכָּן מֵאָה שָׁנָה יוֹלָד" (בראשית יז, יז).

אכן שנית באופן עמוק יותר יש לבאר העניין, דהנה אברהם אבינו ע"ה הקריב קרבן גדול ביותר לקב"ה, במעשה העקידה. והן אמת שיצחק אבינו ע"ה לא נשחט בסופו של דבר, מ"מ שרה אמנו ע"ה נסתלקה נשמתה כששמעה בשורת העקידה, כמבואר ברש"י, שהשטן עשה כל זאת להראות כאילו נשחט, וכמעט שלא נשחט פרחה נשמתה. ומפני מה עשה השטן כך, לפי שרצה ליטול מאברהם אבינו ע"ה עב"פ את השמחה שבקיום המצוה, לאחר שזכה לקיים מצוה כה גדולה, לא רצה הבע"ד להניח לאותו צדיק להיות בשמחה, אלא רצה להכשילו בעצבות ובאבל, שיצטרך ללכת להלווייה של שרה אמנו ע"ה, ולהגדיל בזה את הנסיון בדרך הערמה על הקב"ה. שכך דרכו של היצה"ר, שאיננו מניח לצדיקים לישב בשלווה און פארגינט נישט (פי' איננו מפרגן) אף לא פירור כחרדל של עבודת ה', ועל כך מחייבים אותו [שכאשר ביקש יעקב לישב בשלווה אמר השטן: לא דיין לצדיקים מה שמתקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לישב בשלווה בעולם הזה (רש"י לו, ב)]. על כן בהגיע יום הדין ורוצה השטן להתייצב בפני ב"ד של מעלה ולקטרג קטגוריא על ישראל, מספרים אנו לקב"ה (בקריאת פרשה זו בר"ה) עם מי יש לנו "עסק", עם הרשע הזה אשר אינו חדל מלהערים נסיונות להכשילנו על כל צעד ושעל, וכאשר השי"ת שומע את קריאת התורה הזו, מיד משליכים את השטן מב"ד של מעלה. על כן קוראים אנו פרשיות

אלו לפי הסדר הזה, שזה מוציא מן הכח אל הפועל, להראות קבל עם ועדה עם איזה רשע יש לנו "עסק", שלאחר כל אותו צער שנצטערו אברהם ושרה, ולאחר שזכו לחבוק בן בהיותה בת תשעים שנה, ולאחר נסיון העקידה הקשה, הולך הם"מ ועושה תחבולות כאלו להמית את שרה אמנו ע"ה.

(ליל א' דר"ה תשע"ז)

מדרור יומא דהילולא

מלוקט משיחות מלוה מלכה ושאר דברות קודש

מב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

הרה"ק רבי יצחק מאיר מקופישניץ זיע"א

ב' תשרי תרצ"ו

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זי"ע היה חתנו של הרה"ק רבי יצחק מאיר מקופישניץ זי"ע, אשר היה חתנו של הרה"ק הראשון מהוסיאטין זי"ע אשר היה גם דודו. אמר הרה"ק מקופישניץ: דער פעטער איז אונטער דעם אייברשטער מיט 'תפארת' [פי' הדוד נמצא תחת הקב"ה במדת ה'תפארת']...

הרה"ק רבי שמעון נתן נטע מלעלוב זיע"א

ג' תשרי תר"צ

כיבוד אב באופן מבהיל

היה מופלא בכיבוד אביו ואם, וביחוד היה גלוי לעיני כל יראתו הרוממה שנתירא היה מאביו, והיה ניכר לעין כל הפחד הגדול מאביו. גם בעת שאביו ישב לערוך את שולחנו, היה ירא לשבת לידו, והיה יוסף בקצה השולחן, וכשהיה נקרא על ידי אביו להרים את הכוס לברך ברכת המזון, היו ידיו רועדות, ולעתים קרובות אף היה נשפך היין מהכוס, כי מפני גודל הפחד שהיה לו מאביו, היה נמנע ממנו לאחוז כהוגן הכוס של ברכה.

תפילתו בוקעת רקיעים ונשמע במדומים

היה מתפלל בדביקות ובזעקה בקול, כדרך שהיה מורגל בה מרביתו הקדושים מקארלין. פעם נוכחו תושבי ירושלים לראות את הרה"ק שלמה מזוועהיל זי"ע, שעלה לבית המדרש של חסידי קארלין בירושלים להקשיב לתפילתם. והקשיב זמן מה לתפילתם ויצא לדרכו, תוך כדי הליכתו לדרכו שמע רבי שלמהק'ע זי"ע קול תפילה בוקע מבית אחד, נעצר הרה"ק רבי שלמהק'ע וביקש לברר של מי הוא הקול ששמע זה עתה בתפילתו, לאחר בירור שהיה זה קולו של הרה"ק רבי שמעון, וכפי שהיו מכנים אותו בחיבה ובהערצה, רבי שימאל'ע. סיפר הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע שהוא היה בגן עדן ושמע קול תפילה בזעקה בוקעת רקיעים ועולה למעלה, כסבור היה שזה קולו של הרבי מקארלין, והלך לשם, ונוכח שאין זה קולו של הרבי מקארלין, וכשעבר סמוך לביתו של הרה"ק מלעלוב, והקשיב לתפילתו, נוכח שזו הוא הקול ששמע למעלה.

פועל ישועות

אחד מקרובי משפחתו של הרה"ק רבי שמעון נתן נטע מלעלוב זי"ע שכיהן כרב באחד מהעיירות, לקה בדלקת ריאות ומצבו היה קשה, בימים ההם נחשבה דלקת הריאות למחלה מסוכנת רח"ל, והרבה אנשים נפטרו מן העולם ממחלה זו. שיגרו קרובי משפחתו להזכיר לפניו אותו קרוב שיתפלל לרפואתו, והרה"ק ערך לו פדיון נפש. לאחר מכן כתב לו הרה"ק שבעת שעשה פדיון נפש לא ראה שום בית מיחוש לחוליו, ואיחלו לו ברכת רפואה שלימה. והורה לבנו, רבי משה מרדכי זי"ע, שישגר את מכתב התשובה לאותו רב שהיה מקרובי משפחתו. וביקש רבי משה מרדכי לקרוא את התשובה שהשיב אביו במכתבו, וראה מה שכתב אביו, והיה פלא בעיניו הרי החולה, שלקה בדלקת הריאות, חולה מסוכן הוא, ומוטל על ערש דוי במצב אנוש, ר"ל, ומתיירא היה שאם ישגר את המכתב שבו כתב אביו שאינו רואה דבר, שמא יהיו דברי אביו לצחוק בעיני השומעים, ומשום כך חשב בדעתו שיימנע מלשלוח את המכתב. אחרי זה התיישב בדעתו כי מאחר שאביו כתב כן, והורה לו לשלוח את המכתב, יקיים הוראת אביו כפי שהורה, ומן השמים יסייעו בעדו, ואכן כך עשה ושלח את המכתב. כמובן שאותו קרוב נרפא מחליו ועמד על רגליו והתהלך בריא ושלם לאורך ימים.

דרכי אמונה

דא"ח מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דא"ח בסעודתא דליל א' דר"ה

א' תשרי תשפ"ז

סימני ליל ר"ה

אחז"ל (כריתות ו, א) סימנא מילתא היא, שהעניין הוא לרמז כלפי מעלה, שהרי די לחכימא ברמזיא, ובאכילת הסימנים בליל ר"ה הננו מרמזים ומבקשים כלפי שמיא שיגזור עלינו השי"ת גזירות טובות לכל השנה כולה. כעת, בחמשה עשר בשבט, ראש השנה לאילנות, נהגינן לאכול מיני פירות יותר מאשר בראש השנה, לסימן ולבקשה שתבואנה השפעות טובות וגזירות טובות לכלל ישראל, שייצאו מן הדחקות, מדחק הפרנסה, וכבר היתה מספיק דחקות, וצריך לבקש ולהתפלל על כך שיקיץ הקץ על העניות והדחקות, ואדרבה, שיושפע שפע של פרנסה לכל ישראל.

המנהג לאכול בליל ר"ה מאכלים שיש בהם סימנא טבא. אחד מהם, אכילת ראש כבש או ראש דג, ואומרים עליו נוסח 'יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב'. וראוי לכוון

'שנהיה לראש', שנוכה להתרחבות המוחין ונוכל להבין ולסבול גם דברים שאינם לפי דעתנו ורוחנו. והמאכל אשר קורין גוטס (חבושים), פירוש טוב, אין אומרים עליו 'יהי רצון' מיוחד, והוא מרמז על טוב בלי הגבלה, בלי שיעור וגבול.

ב"ק אאמו"ר הקוה"ט זיע"א היה מחלק למסובים בשולחנו המהור חתיכת מצה שנשארה מפסח, הנה עניין המצה שייך לענייני דיומא, דהנה איתא בזוה"ק (פ' תצוה) שבזכות המצה שאנו אוכלים נוכח בדין בראש השנה. ונמצא שיש שייכות וקשר בין אכילת המצה לראש השנה [מקור למנהג אכילת מצה בליל ראש השנה נמצא בס' "חיים לראש" לר"ח פלאג'י (על הגדה של פסח נרצה אות יוד) וז"ל: "אני נוהג לשמור מהמצות כדי לאכול בראש השנה מהמצה שנעשית לשם חג הפסח, ודבר זה למדתיהו ממ"ש בזוה"ק פ' תצוה דף קפ"ג וז"ל:

ואלמלא הוּו נטרינ ישראל תרי סטרינ דנהמי אילין לא הוּו עיילי לדינא לעלמין ביומא דר"ה דאיהו יומא דדינא דלאו איהו אלא לאינון דלא נטלי מיכלא דאסוותא ושבקו אורייתא בגין מיכלא דחמין, ע"כ]. וביאר כ"ק אאמו"ר הקוה"ט זיע"א שיש תפילה שאותה מתפללים אל השי"ת מתוך הסידור, ויש תפילה שמדברים אל השי"ת 'אצל השלחן', כבן המדבר ומבקש מאביו, וזה הטעם שנהגו כל ישראל לאכול 'סימנים' בליל ראש השנה, לפי שסימנא מילתא, וזו היא תפילה בעצם.

*

מסי"נ

בענין קבלת מסי"נ וד' מיתות ב"ד הנה כ"ק אאמו"ר הקוה"ט זיע"א ענה לשואליו על כך שהרי איננו מוסרים נפשינו באמת ובפועל ממש, אך עכ"ז בקבלת האדם על עצמו שמוכן באהבה לה' לעמוד בנסיון כזה שירצו לעשות לו אחד מד' מיתות ב"ד ולמען כבודו ית' ימסור נפשו אזי די לו בזה בענין הכוונה כדי לצאת יד"ח דברכה ראשונה של שמו"ע בתיבות אלוקינו ובאהבה וכו' וקריא"ש וכמובא מהרה"ק הבעה"ת בפרק ל' שכאשר האדם ניצב בפני נסיון כל שהוא, יש לו להתבונן, שהנה הוא מוכן למסור נפשו להשי"ת ולהישרף לגמרי על קדושת שמו ית', ואם כן הרי הנסיון הזה אשר לפניו דבר קטן הוא ביחס למסירות הנפש הגמורה, שהרי כעת לא תובעים ממנו להישרף לגמרי, וכך

ייקל לו לעמוד בנסיון ולהתגבר על יצרו. עצה זו מביא הרה"ק הנ"ל בספר ה'תניא'.

אכן פרט לזה צריך להרחבות בתפילות ובתחנונים להשי"ת, לבקש מלפניו ית' שיזכה למסור נפשו לה' על קדושת שמו ית', ושיזכה להיות בבחי' מַח שליט על הלב, ובכל פעם שאינו מצליח להתגבר על יצרו יהרהר מיד בתשובה, וזאת יש לדעת שכאשר לא הצליח להתגבר הרי זה סימן שיש 'מסך המבדיל', בבחינת "עונותיכם יהי מבדילים" (ישעיה נט, ב), על כן יהרהר בתשובה הן על הדיבורים, הן על המעשים והן על המחשבות, עד אשר יראה וירגיש שכבר סר המסך המבדיל מעליו. זה העניין של 'תשובה ותפילה וצדקה' אשר מעבירין את רוע הגזירה. כאשר יעלה בידו להסיר את המבדכים המבדילים יזכה לביטול הגזירות הרעות, ויוכל לבקש מלפניו ית' 'מאוצר מתנת חינוך חינוני' וכמ"ש (שמות לג, יט) "וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם", דדרשו חז"ל (ברכות ז, א) אף על פי שאינו הגון ואף על פי שאינו הגון. אשר לכאן יש להבין מהו ענין זה 'אף על פי שאינו הגון'. אלא, פעמים שהאדם מבין ומכיר בטעויות שעשה ומכיר בחסרונות שלו, והריהו מתפלל לפניו ומבקש מאיתו ית', לאדם הזה נותנים מאוצר מתנת חינוך. אין אדם רשאי לבקש סתם כך 'מאוצר מתנת חינוך', אכן בשעה שהוא עושה חשבון נפש ומכיר את מַח ערכו,

מכיר את אשר פגם ומבקש רחמים מלפניו ית', או אז משפיעים ונותנים לו 'מאוצר מתנת חיים'. ומובא בספה"ק ייטיב פנים (אב"ז מאמר ט') שהענין הוא שעל ידי שישמע קול שופר המחריד הלב נתעורר בתשובה וחרטה עד שמתוך כך יקבל עליו למסור נפשו לה' אילו רצה בזה השי"ת כדי לכפר עליו כאילו היה כן בפועל.

והרה"ק הרר"א זיע"א מליז'ענסק נותן עצה טובה ופשוטה בצעטיל קטן שלו (אות א'- ב') וז"ל א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל (ויקרא כב, לב) וידמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים והוא בשביל קדושת השי"י שובר את טבעו ומפיל א"ע

להאש על קידוש השי"י ומחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל רק מקיים מצות עשה דאורייתא. ב. בפסוק א' של ק"ש וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנ"ל ועוד יכוין אם יענו אותו כל או"ה בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מבשרו להכחיש ח"ו ביחודו יסבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ויצייר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כנ"ל ובזה יצא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדיון: עכ"ל. ובזה בניקל לו להגיע לדביקות השי"ת ולצאת יד"ח הן בקריא"ש והן בברכה ראשונה של שמו"ע בתיבות אלו קינו ובאהבה וכו' שהם לעיכובא וכמובא מהאריז"ל והרש"ש ז"ל לכוונם שם, ונלענ"ד להוסיף עד"ז שבהתבוננות האדם במידותיו הצריכים תיקון והוא שובר טבעו במדה אחת הרי זה כבר מסי"נ שמוסר מנפשו למען השי"ת.

דא"ח ודברי התעוררות בדרשת מוסר

יום א' דר"ה לפני התקיעות

א' תשרי תשפ"ז

הרה"ק הרש"ש זיע"א בדרשת המוסר ליום א' דר"ה קודם התקיעות אומר, כי כל איש הירא את דבר ה' לבו יחיל בקרבו מפחד ה' ומהדר גאונו ויתן אל לבו כי היום יביאו את דינו למשפט לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שופט כל הארץ מגופו

וממונו ומבניו, מעשה איש ופקודתו ועלילות מחשבותיו ותחבולותיו, שהוא יודע כל תעלומות לב ואין צריך לפניו לא עדים ולא ראיה, כי הוא הדיין והוא העד והוא בעל הדין. ויראה ופחד יבואו לו לאמר: מה אעשה כי יקום וכי יפקוד מה אשיבנו, ובכן

בעיניו יראה ולבבו יבין ויפשפש במעשיו וברגע קטן עיניו יחזו למצוא עווננו בצידו אלף ורכבה מימינו. ובפרט שעבר על כמה לאוין, ובפרט התלוויים בלב, כגון לא תשנא את אחיך בלבבך, לא תקום ולא תטור, לא תאמץ ולא תקפוצ, ועשין ליראה את ה' לאהבה אותו ללכת בדרכיו, ועשה ד"ואהבת לרעך כמוך" שהוא כלל גדול בתורה, והיא היא שהחריבה את ביתנו, ועדיין לא נטהרנו מנגע צרעת עון שנאת חנם.

ולכן כל אחד ימחול בלבב שלם לכל בר ישראל ושלא יענש שום בר ישראל בסיבתו, לקיים מצות ואהבת לרעך כמוך ועון לשון הרע הקשה מע"ז וג"ע וש"ד, וכיוצא מעבירות קלות וחמורות, כביר מצאה ידנו. ועל זה ידו כל הדווים, האם לכך נוצר האדם - לעבור על רצון יוצרו ח"ו, או שמא החיים והשלום משמיא מיהב יהבי לאבד הזמן להבל וריק, והלא האדם על כל הרגעים נידון, ותובעים ממנו במה הוציא כל רגע, כדכתיב "לא תרפני על בלעי רוקי".

לכן עתה עת רצון חזק ונתחזק להכניע לבבנו ולשוב בתשובה שלימה, כי שערי תשובה היום פתוחים, כי אותה אנחנו מבקשים כיום הזה, כי כל עיקר השופר תלוי בתשובה, כמ"ש בזהר כנודע, כי אין קול השופר פועל אם לא שעולה הקול בהתעוררות הלב בתשובה. ונראה, שאפילו יהיה בידו של אדם חטא מהחטאים

המעכבים את התשובה כגון שהיה סיבה להחטיא את חברו - בזה התעוררות התשובה היום גורם לפתוח לו שערי תשובה, כי שערי תשובה היום פתוחים, כי התעוררות התשובה היום מעט היא כנגד טורח גדול בזמן אחר, ואז תשוב ה' שהיא אימא להתפשט המוחין בז"א והוא הכרח גדול התעוררות הלב בתשובה כהיום הזה, כי אין קול השופר פועל באימא הנקראת אוזן והנקראת תשובה להמשיך המוחין בז"א אם לא שעולה הקול בהתעוררות הלב בתשובה, ואז דברים היוצאים מן הלב נכנסין לאוזן, והוא כי נודע כי בצלם אלקים עשה את האדם בצלם דמות כל העולמות והאוזן כנגד אימא דכללות והלב כנגד ז"א דכללות שבו תלוי השינה, כי כפי ביטול מצות עשה שהאדם מבטל - כך מחליש אברי נרנח"י שבו ואינם פועלים בו ונקראים מתים, ולפעמים מסתלקים לגמרי, והיא היא השינה. וכפי מה שעובר על מצוות ל"ת כך הוא מייבש ומעוות אברי נרנח"י ומשליט עליהם הסמ"א ח"ו. ועתה, בהתעורר האדם בתשובה מתעוררים אברי נרנח"י ההם, כי החפץ והתשוקה אל התשובה מעוררים אברי נרנח"י שהיא נשמה, והוא גורם להמשיך חיות הנרנח"י אל האברים ומחיה אותם, וכמו כן גורם כי בעליית קול השופר בהתעוררות הלב בתשובה גורם שהז"א שהוא הלב דכללות יתעורר להעלות מ"ן מניצוצי אחוריים

דאימא, ובזה מתפעלת אימא להתייחד עם אבא ולהמשיך המוחין בז"א שכבר הוא מוכן לקבלם.

ולכן עת לחננה ושעת רצון להתחרט חרטה גמורה על כל אשר נואלנו ואשר חטאנו ועל הכלל ועל הפרט, ולקבל כל אחד ממנו לשוב מאיזה עוון שבידו. עכ"ל הרש"ש בדרשתו.

והנה בענין מה שמסיים כאן הרש"ש שיקבל כל א' לשוב מאיזה עוון שבידו, הנה כבר אמר הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע עה"פ 'באין מליץ יושר' דראוי לכל אחד לקבל על עצמו מדה זו של ארך אפים, לסלק מלבו כל קפידא וכל שנאה על חברו אשר ציער אותו - ולא ישנאהו ולא ינקום בו, לא במעשה, לא בדיבור ואף לא במחשבה, להוציא מהלב וממחשבתו כל מחשבה לא טובה על חברו, רק לקיים 'ואהבת לרעך כמוך', ולקיים 'בצדק תשפוט עמיתך', ובזה תהא לו הזכות ליום הדין. וכענין מאחז"ל (ב"מ פרק השוכר את האומנין) אודות ריש לקיש שהיה ראש הלסטים וא"ל רבי יוחנן חילך לאורייתא, וקפץ לצד האחר של הנהר, וכשרצה לשוב תש כוחו ולא היה יכול, ופירש"י שם הטעם משום דהתורה מתשת כוחו של אדם.

ולכא' קשה, היאך התישה התורה כוחו, והלא עדיין לא למד מאומה. אלא, מובא בספה"ק, שכיון שקיבל על עצמו עול תורה, כבר יש בכך כדי להתיש כחו. ונמצא

לעניננו, הקבלה שהאדם מקבל על עצמו, יש לה כח גדול.

הרה"ק בעל ה'תניא' זי"ע אומר על אותם אנשים שמתבלבלים בראותם שהם שבים ונכשלים שוב ושוב, לאחר שקיבלו על עצמם בכל פעם מחדש, והם אומרים הרי גם לפני שנה אמרתי כך, וכבר קיבלתי על עצמי, והנה לאחר זמן שוב נכשלתי זה מבלבל את האדם בראותו שהוא כבר קיבל על עצמו ואמר בשנים הקודמות ואף על פי כן לא עמד בקבלתו. אולם הרה"ק בעל ה'תניא' זי"ע אמר שאין זה נכון. יסוד התשובה הוא, שבשעה שהוא אומר שהוא מתחרט, אם הוא מתכוון באמת לחרטה, ולעזיבת החטא, בשעה שהוא אומר זאת, שהוא מקבל על עצמו מהיום והלאה, באמת, ובשעה שהוא אומר שהוא עוזב את החטא הוא מקבל על עצמו באמת לעזוב את החטא, הרי זו היא התשובה האמיתית. ואם כעבור זמן שב ומתגבר עליו יצרו הרע, אין זה אומר שהתשובה שלו לא היתה נכונה ואמיתית. לא כי. התשובה היתה אמיתית, יסוד זה של בעל ה'תניא' זי"ע הוא יסוד גדול בהלכות תשובה, ומאפשר לנו לגשת לראש השנה עם כח, והקב"ה מקבל את זה.

ובענין של ליפול יש לשאול שהרי אמרו ז"ל שבע יפול צדיק וקם אשר לכאו' צ"ב אם הוא נופל ז' פעמים למה עדיין נקרא צדיק אלא שאכן הבעה"ת אומר לנו בזה

שבהתרוממותו הוא נעשה צדיק, מו"ר
הרה"ק ר' אשר זיע"א אמר ששבע אלפים
פעמים צריך ליפול בכדי להקרא צדיק שרק
ע"י הנפילות יכיר באפסיותו ויתרפס על ה'
בעצמו ויצדיק מעשיו ודרכיו

פניני דרכי אמונה

מלכויות זכרונות ושופרות, זהו שאנו מצמצמים בתוך האותיות השפע של השי"ת
שמעתי מכ"ק אאמו"ר הקוה"ט (שליט"א) זיע"א לבאר ענין אמירת מלכויות זכרונות שופרות,
שהשי"ת משפיע שפע לעולם ולכל בראיו. ואנו, על ידי התפילות שאנו מתפללים אליו
ית', עושים צמצום בשפע — כל אחד במה שהוא צריך ישועה, עושה צמצום. למשל, באותיות
'חיים' עושה האדם צמצום של חיים. כשיהודי מבקש חכמה, על ידי האותיות 'חכמה' הריהו
עושה צמצום של החכמה. כשיהודי מבקש עשירות, על ידי אותיות 'עושר' הוא עושה צמצום,
וכך בכל הדברים הטובים, איש איש לפי הצטרכויותיו. והנה יש קול ודיבור. הקול הוא עניין כללי,
והדיבור הוא צמצום של הקול. באותיות הדיבור עושה האדם צמצום של הקול.
למשל, בראש השנה תוקעים בשופר, והרי זה קול שופר. זה שפע כללי מהשי"ת. וכשאנו אומרים
מלכויות, זכרונות ושופרות, זהו צמצום שאנו מצמצמים בתוך האותיות את השפע של השי"ת.
ומבאר הרה"ק מבארדיטשוב בעל הקדו"ל זיע"א, שעל ידי הפעולות והמעשים הטובים שהאדם
עושה, בזה הוא מעורר את המידות העליונות. הוא זי"ע חזר תמיד על מאמר הבעש"ט
זי"ע בביאור מדרש חז"ל עה"פ "ד' צלך", שכדרך שהאדם נוהג כאן בעוה"ז, כך הוא מעורר
שינהגו עמו מלמעלה, שהאדם נוהג כאותו צל. על כן כשהאדם נוהג עם הבריות בדרך של
רחמים וחסדים, הריהו מעורר רחמים וחסדים וכך ישפיעו לו מן שמיא. על עניין זה חוזר הרה"ק
מברדיטשוב זי"ע כמה וכמה פעמים.
ועל זאת גופא ראוי להתפלל ולבקש, שבזכות השי"ת נוכל לחשוב מחשבה זו תמיד, שלא נשכח
ולא נאבד את המחשבה וההכרה הזו, ונזכה להיוושע כל אחד במה שהוא צריך, בני חיי
ומזוני ריחי, שידוכים טובים וזש"ק, רפואות וישועות, כן יזכנו השי"ת.
(יומי דמשרי תשע"ז)

*

שחרית ר"ה עם הנץ החמה סם למקטרג

כ"ק אאמו"ר הקוה"ט זיע"א היה אומר כסדר שהתפילה כוונתה בהנץ החמה, קודם אור הבוקר ביום ראש השנה, הרי זה כמו שנותנים סם שינה (שלאף געטראנק) בפיו של הבעל דבר, להשתיקו מלקטרג.

*

עומדים צפופים ומשתחיים רווחים

עומדים צפופים ומשתחיים רווחים, לכאן קשה להבין איך היה מקום דבגשמויות אי אפשר להבינה אלא היה זה בעבודת המידות שהנה מי שהוא בבחינת "עומד" תקעף בעצמו ועומד על דעתו הרי תמיד צפוף לו, אך מי שהוא בבחינת "משתחוה" שיש לו הכנעה ושפלות הרי לו תמיד רווחים בעז"ה.

(נשיעור קילוש"ע סי' קכט סעי' טז יוס' א' האזינו תשפ"ד)

*

כתבנו בספר פרנסה

בספה"ק תפארת שלמה לראש השנה אומר על כתבנו בספר פרנסה. ספר גימט' שם. הוא ע"ד שאנו אומרים בברהמ"ז ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון בעבור שמו הגדול כו' שאנו מבקשים שיהי' השפע ופרנסה עובר דרך השם הזה הוי' ב"ה שבספירות. ושנהי' ניזון דרך מעבר הקדושה. פרנסה היא אותיות פר"ה נ"ס רומז על העלאת והמתקת הדינים בה' כידוע בסוד פרה. וזהו נ"ס ר"ת סומך נופלים להעלות הני"ק ולהמתיקם בשרשם. (נקידושא רצה יוס' ז' דר"ה תשפ"ה)

*

בארדימשוב

צריכים לעורר את זכות הצדיקים הק' זי"ע למען ימליצו טוב בעדנו, וכגון זכותו של הרה"ק בעל 'קדושת לוי' מבארדימשוב זי"ע, שכ"ק אאמו"ר הקוה"ט זיע"א מרבה להזכירו בכל ימות השנה בכלל ובימי ראש השנה בפרט, בכל שנה ושנה, פעמים הרבה. (ז' דר"ה תשפ"א)

*

מעם נוסף לאכילת המצה בראש השנה, דהנה נהגו ישראל לקנות בכל שנה לפני ר"ה סכין חת"ך חדש שיש בו סגולה לפרנסה, והנה בסכין זה חותכים את החלה, ועוד, שבסכין כחלף בלא 'שיניים' נעשה החיתוך חלק ובנקל, והנה במצה לא שייך עניין החיתוך בסכין, אלא

צריך לשוברה – מ'דארף ברעכן, וכדרך שנהגו לעשות בליל ראש השנה סימנא מילתא, אף בשבירת המצה יש ליתן טעם ורמז שביום גדול וקדוש זה שצריכים אנו לזכויות רבות לעצמנו, שנזכה לעבוד צו ברעכן (לשבור ולהכניע) את המידות הלא טובות. והסכים עמו כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א בזה, שאכן הענין של שבירת המדות הלא טובות והכניעתן הוא דבר נחוץ בראש השנה, וכן, שהמצות יש בהן אכן רמז לעורר עניין זה.

(צ' דר"ה תשפ"א)

*

ר"ה שחל להיות בשבת

אמרינן בנוסח התפילה 'בראש השנה יכתבון וביום צום כיפור יחתמון' דלכאורה יש להבין מה עניין הכתיבה בראש השנה, והלא כתיבה היא מלאכה מל"ט מלאכות האסורות בשבת וביו"ט, ומובא בספה"ק עניין זה שכאשר חל ראש השנה בשבת אין כותבים כי אם פיקוח נפש (וכן מובא בספה"ק 'קדושת לוי'), על כל פנים יש לומר דהנה יש דברים רבים שנראה ל'עולם' שבידם לנהוג ולעשות ולהכריע, ואין זה אמת, שהרי הכל ביד השי"ת ומאיתו ית', והוא לברו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ורק עניין הבחירה נראה שנתן ביד האדם, וכבר נשפך דיו כים ונשתברו קולמוסין רבים בענין זה, אך לכאן מסתבר שאף שניתנה לאדם הידיעה והבחירה, מ"מ נתן השי"ת ביד האדם לבחור בטוב או חלילה במוטב, ונמצא הוא עצמו גוזר בנפשיה את גזר דינו.

והנה כל מעשי האדם נכתבים לפניו ית' ועפ"י מעשי התשובה ביום ר"ה, וכדקי"ל תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, כן נכתבים לפניו ית' כל מעשי האדם. והגם שהבחירה שהאדם בוחר בה אף היא מאיתו ית', עכ"ז חפץ השי"ת בבחירתו של האדם ובתשובת מעשיו, ועי"ז יכתבון לפניו ית"ש, וכאשר תתקבל התשובה שלו כן ייחתם ביום צום כיפור לפניו ית'.

ואמרתי אימרא זו לפני כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א ונהנה לשמע הדברים הללו בהערכה רבה ואמר שהעניין הזה מפורט ומבואר ממש בדומה למובא בספה"ק 'קדושת לוי' (ד"ה זכרנו לחיים וכו' וכתבנו בספר החיים) עיי"ש.

(בדרשה לפני אמירת למנצח וכו' ומוסף ח' דר"ה תשפ"ה)

מוסדות "דרכי צדק" דחסידי פוריסוב

מיסודו של ב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א - בנשיאות ב"ק אדמו"ר שליט"א

תכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה

לקראת ימי הרחמים והרצון יערוך אי"ה בער"ה ועיוה"כ

ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וחכמי המקובלים דבית מדרשנו

בדיון נפש

בבית מדרשנו כנהוג מידי שנה

ע"פ כוונת הרש"ש בער"ה ועיו"כ בס"ד

ע"ד שעשה כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ובמטבעותיו הק' שפדה בהם נפשות בני ישראל רבות בשנים

"ופדיון נפש הוא תועלת ותרופה לכל כרה שלא תבוא

וצפרט לחולים שיתרפאו צמהרה" (פרי עץ חיים)

למסירת שמות ופדיון נפש:

אצל הגבאי הרה"ח ר' סנדר חזן שליט"א

מוסדות "דרכי צדק" דחסידי פוריסוב

מיסודו של ב"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א - בנשיאות ב"ק אדמו"ר שליט"א

בס"ד

זמני התפילות להגים הק' הבעל"ט אלול תשפ"ו – תשרי תשפ"ו

יום ראשון כ"ד אלול	יום א' דסליחות	סליחות יום א': 5.00 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.17 מנחה: 6.41 ערבית: 7.21
יום שני – חמישי	כ"ה - כ"ח אלול	סליחות: 5.10 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.18 מנחה: 6.36 ערבית: 7.16
יום שישי	ערב ר"ה תשפ"ו	סליחות: 4.40 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.20 לאחר מכן התרת נדרים, ופריון נפש. מנחה: 6.30 לאחר מכן קבלת שבת. ערבית ליל א' דר"ה: 7.24 כתיבה וחתימה טובה!
שבת קודש א' תשרי	יום ראשון דראש השנה	שחרית: 5.15 זמן טלית: 5.30 המלך: 5.55 הנץ: 6.21 מנחה: 5.00 לאחר מכן סעודה שלישית – תזכורת: יש לכרך ברכת המזון לפני השקיעה! ערבית ליל ב' דר"ה: 7.23
יום ראשון ב' תשרי	יום שני דראש השנה	שחרית: 5.15 זמן טלית: 5.30 המלך: 5.59 הנץ: 6.21 מנחה: 5.50 לאחר מכן תשלך, אח"כ ערבית דמוצאי ר"ה
יום שני ג' תשרי	צום גדליה	סליחות: 4.50 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.22 מנחה עם קריאת ויחל: 5.55 ערבית: 7.08
יום שלישי ד' תשרי		סליחות: 5.00 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.23 מנחה: 6.29 ערבית: 7.09
יום רביעי ה' תשרי		סליחות: 5.00 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.23 מנחה: 6.28 ערבית: 7.08
יום חמישי ו' תשרי	סליחות-י"ג מידות	סליחות: 5.00 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.24 מנחה: 6.26 ערבית: 7.06
יום שישי ז' תשרי		סליחות: 5.00 שחרית כוותיקין, הנץ: 6.24 מנחה: 6.15 אח"כ קבלת שבת ומעריב
שכ"ק ח' תשרי	שבת שובה	שחרית כוותיקין בזמן טלית 5.34, הנץ: 6.25 מנחה וסעודה שלישית: 5.44
יום ראשון ט' תשרי	ערב יום הכיפורים	אין אומרים סליחות. שחרית כוותיקין, הנץ: 6.25 לאחר מכן התרת נדרים, ופריון נפש. מנחה: 2.00 כל נדרי: 6.20 לאחר מכן ערבית דליל יוה"כ
יום שני י' תשרי	יום הכיפורים	שחרית: 5.20 זמן טלית: 5.36 המלך: 6.04 הנץ: 6.26 מנחה: 4.10 אח"כ נעילה, וערבית. מוצאי יוה"כ לך אכול בשמחה לחמך, עריכת שוה"ט בשעה 9.30 גמח"ט!
יום שלישי – חמישי	י"א – י"ג תשרי	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.27 מנחה: 6.17 ערבית: 6.57
יום שישי י"ד תשרי	ערב חג הסוכות	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.28 מנחה: 6.05 אח"כ קבלת שבת. מעריב ליל יו"ט 6.55
שבת קודש ט"ו תשרי	יו"ט ראשון דסוכות	שחרית כוותיקין בזמן טלית 5.39 הנץ: 6.29 קידושא רבה לאחר התפילה לרגל אושפיזא דאאע"ה. מנחה וסעודה שלישית: 5.35
יום ראשון ט"ז תשרי	א' דחזחמ"ס	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.29 מנחה: 6.13 ערבית: 6.53
יום שני י"ז תשרי	ב' דחזחמ"ס	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.30 מנחה: 6.12 ערבית: 6.52
יום שלישי י"ח תשרי	ג' דחזחמ"ס	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.31 מנחה: 6.11 ערבית: 6.51 עריכת שוה"ט לרגל הילולת היהודי הקדוש זיע"א בשעה 9.00
יום רביעי י"ט תשרי	ד' דחזחמ"ס	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.31 מנחה: 6.09 ערבית: 6.49 שמחת בית השואבה ואושפיזא דיוסף צדיקא בשעה 9.00
יום חמישי כ' תשרי	ה' דחזחמ"ס	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.32 מנחה: 6.08 ערבית: 6.48 קריאת משנה תורה: 8.45
יום שישי כ"א תשרי	חושענא רבא	שחרית כוותיקין 5.50 הנץ: 6.33 פרידה מהסוכה 5.40 מנחה: 6.00 ערבית והקפות ליל שמחת תורה: 6.57
שבת קודש כ"ב תשרי	שמיני עצרת ושמחת תורה	שחרית כוותיקין בזמן טלית 5.44 הנץ: 6.33 מנחה: 4.45 לאחר מכן הקפות. לאחר ההקפות סעודה שלישית, אח"כ ערבית והקפות שניות.
יום ראשון כ"ג תשרי	אסרו חג	שחרית כוותיקין, הנץ: 6.34 מנחה: 6.04 ערבית: 6.44

לעילוי נשמת הרה"ח רבי משה בן דן מאלר זצ"ל